

Startside>Familierechtige forhold og arv>Underholdsbidrag

Underholdsbidrag

Frankrig

1 Hvad er den praktiske betydning af begreberne "underhold" og "underholdspligt"? Hvilke personer skal betale underholdsbidrag til en anden person?

Ifølge fransk lovgivning skal der ved underholdspligt forstås den forpligtelse, der ved lov er pålagt personer, som har midlerne hertil, til at opfylde behovene hos en anden person, som de er knyttet til gennem familiemæssige bånd eller gennem ægteskab. Forskellige persongrupper har dermed ret til underhold, herunder:

en ægtefælle fra sin ægtefælle (artikel 212 og 214 i den civile lovbog (*code civil*))

børn fra deres forældre (artikel 203, 371-2 og 373-2-2 den civile lovbog)

fædre, mødre og andre slægtninge i opstigende linje fra deres børn (artikel 205 i den civile lovbog)

svigerfædre og svigermødre fra deres svigersønner og svigerdøtre (artikel 206 i den civile lovbog)

en økonomisk trængende, efterlevende ægtefælle (artikel 767 i den civile lovbog).

2 Indtil hvilken alder kan et barn modtage underholdsbidrag? Er der forskellige regler for underholdspligt overfor mindreårige og voksne?

Med hensyn til underholdsbidrag til børn er der ikke fastsat nogen aldersgrænse i loven. Forældrenes pligt til at betale udgifter til barnets mad, tøj og uddannelse ophører ikke automatisk, når barnet bliver myndigt (jf. artikel 371-2 i den civile lovbog). Der sondres mellem to perioder:

når barnet er mindreårigt eller, hvis det er voksent, indtil det er økonomisk uafhængigt, har forældre pligt til at betale udgifter til barnets mad, tøj og uddannelse, således at det får de rette betingelser med hensyn til udvikling og uddannelse

når pligten til at betale udgifter til barnets mad, tøj og uddannelse er ophørt, gælder de almindelige regler for underholdspligt, hvilket betyder, at bidragssøgeren skal fremlægge dokumentation for sit behov (jf. artikel 205 og 207 i den civile lovbog).

Underholdsbidraget kan, enten helt eller delvist, betales direkte til barnet, når det er blevet myndigt.

3 Skal jeg indgive min ansøgning om bidrag til en kompetent myndighed eller en retsinstans? Hvad er hovedpunkterne i proceduren?

Hvis underholdsbidraget ikke betales frivilligt, skal den bidragsberettigede, dennes repræsentant eller den person, der er den primært ansvarlige for den bidragsberettigede, tage retlige skridt til at få fastsat det beløb, der skal betales, og få den bidragspligtige dømt til at betale dette beløb.

Et krav om underholdsbidrag kan være den primære genstand for det retlige skridt eller indgå i f.eks. en skilsmisssag eller en sag om, hvordan forældremyndigheden skal udøves.

Med hensyn til krav om underholdsbidrag mellem voksne skal den person, der fremsætter krav om underholdsbidrag, godtgøre, at den pågældende er økonomisk trængende og ikke selv kan opfylde sine behov. Hvis den bidragsberettigede imidlertid selv i alvorlig grad har misligholdt sine forpligtelser over for den bidragspligtige, kan retten fritage sidstnævnte fra dennes ansvar for at betale hele eller en del af de skyldige underholdsbidrag (jf. artikel 207 i den civile lovbog).

4 Kan der indgives ansøgning om underholdsbidrag på vegne af en slægtning (hvis ja, hvor tæt skal man være beslægtet) eller et barn?

Efter fransk ret anses mindreårige ikke for at være den bidragsberettigede – kun forælderen eller en tredjemand, som tager sig af barnet, har denne status og kan gribe ind over for den anden forælder eller forældrene med henblik på at få fastsat et bidrag til dækning af udgifter til barnets mad, tøj og uddannelse. De sociale myndigheder kan optræde på vegne af den bidragsberettigede, hvis denne ikke er i stand til det, jf. artikel 205 i den civile lovbog (artikel L132-7 i lov om socialarbejde og familieanliggender (*code de l'action sociale et des familles*)).

Hospitaler og offentlige sundhedsinstitutioner/plejecentre har direkte regres over for personer, der er i restance med underholdsbidrag til en person, der er indlagt (jf. artikel L6145-11 i lov om offentlig sundhed (*code de la santé publique*)).

En person, der er under værgemål, skal være repræsenteret ved sin værge (jf. artikel 475 i den civile lovbog).

5 Hvis jeg ønsker at indbringe sagen for retten, hvordan finder jeg så ud af, hvilken ret der er kompetent?

Sagen skal indbringes for en **familieret (juge aux affaires familiales)** ved en distriktsdomstol (*Tribunal de grande instance*) (jf. artikel L. 213-3 i lov om retssystemets opbygning (*code de l'organisation judiciaire*)).

Med forbehold af bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt bestemmes det i artikel 1070 i den civile retsplejelov (*code de procédure civile*), at den kompetente familieret er:

retten på det sted, hvor familiens bolig er beliggende

hvis forældrene bor hver for sig: retten på det sted, hvor den forælder bor, som de mindreårige børn primært bor hos i tilfælde af fælles forældremyndighed eller på det sted, hvor den forælder, der har forældremyndigheden, bor. I andre tilfælde retten på det sted, hvor den person, der ikke har anlagt sagen, bor. I tilfælde af en fælles begæring kan parterne vælge at anlægge sagen ved retten på det sted, hvor en af parterne bor.

Hvis tvisten alene vedrører ægtefællebidrag, bidrag til dækning af udgifter til barnets tøj, mad og uddannelse, bidrag til omkostningerne ved ægteskab eller udligningsgodtgørelse i forbindelse med skilsmisse, kan den kompetente ret dog være retten på bopælsstedet for den bidragsberettigede ægtefælle eller den forælder, der er hovedansvarlig for børnene, selv om de er voksne.

6 Er det nødvendigt for mig som ansøger at benytte en mellemmand for at bringe sagen for retten (f.eks. en advokat, en central eller lokal myndighed etc.)**Hvilke procedurer gælder, hvis dette ikke er tilfældet?**

Sagen forhandles mundtligt og kræver ikke repræsentation. Bidragssøgeren kan give personligt møde for retten med den nødvendige dokumentation.

Sagen kan anlægges ved hjælp af en stævning (*assignation*) (der forkyndes af en foged) eller blot ved at indgive en begæring (*requête*) til retten.

Når der anmodes om underholdsbidrag som led i en skilsmisssag, der afgøres af retten, skal den, der begærer skilsmisse, være repræsenteret af en advokat.

7 Skal jeg betale et gebyr for at indbringe sagen for retten? Hvis ja, hvor højt må det antages at være? Hvis mine økonomiske midler er utilstrækkelige, kan jeg så få bevilget retshjælp til at dække sagens omkostninger?

Der er ingen sagsomkostninger i første instans. I en appelsag skal der betales en afgift på 225 EUR.

Personer, der begærer skilsmisse, kan få retshjælp, hvis visse økonomiske betingelser er opfyldt.

8 Hvilken form for underholdsbidrag er det sandsynligt, at retten vil tilkende? Hvordan beregnes bidragets størrelse? Kan rettens afgørelse ændres, hvis leveomkostningerne eller familieforholdene ændrer sig? Hvis ja, hvordan? (f.eks. ved hjælp af en automatisk indeksregulering)?

Et bidrag til dækning af udgifter til et barns mad, tøj og uddannelse kan antage følgende former:

et månedligt beløb til den bidragsberettigede forælder (det almindeligste)

direkte betaling af udgifter, der afholdes på barnets vegne

ret til at bruge og bo i en ejendom, som tilhører den bidragspligtige forælder, overdragelse af aktiver, hvortil der er knyttet en brugsret, eller overdragelse til den bidragsberettigede af afkastgivende aktiver.

Bidraget beregnes på grundlag af **hver af forældrenes midler og barnets behov**. Siden 2010 har justitsministeriet offentliggjort en **rent vejledende referencetabel, der er baseret på den bidragsberettigedes og bidragspligtiges indkomst, antal børn, de har ansvaret for, samt samværsret og bolig. I sin afgørelse baserer domstolen sig systematisk på en indeksregulering** af bidraget (baseret på det almindelige forbrugerprisindeks for husholdninger i byer).

Andre underholdsbidrag:

Når retten fastsætter et **bidrag fra en ægtefælle til dækning af de udgifter, der opstår inden for rammerne af ægteskabet**, tager den hensyn til alle den pågældendes nødvendige udgifter. Dette kan tage form af et økonomisk bidrag, at den pågældende påtager sig ansvaret for et lån eller af beboelse af det fælles hjem.

Hvis der er tale om **underholdsbidrag til en ægtefælle i en skilsmisssag baseret på forsørgelsespligt**, kan retten beslutte, at en af ægtefællerne skal påtage sig alle eller dele af de månedlige afdrag på et lån. Normalt bestemmer retten dog, at der skal betales et månedligt beløb. Dette bidrag er baseret på den **levestandard, som den ægtefælle, der ønsker underholdsbidrag, kan gøre krav på baggrund af ægtefællens midler**.

Underholdsbidrag til slægtninge i opstigende linje og svigerforældre gives kun i **forhold til bidragssøgerens behov og den bidragspligtiges midler**. Retten kan også, alt afhængigt af sagens omstændigheder og også på eget initiativ, medtage en prisvariationsklausul i et sådant underholdsbidrag, jf. gældende lovgivning (jf. artikel 208 i den civile lovbog).

Der er altid mulighed for at få taget et underholdsbidrag op til fornyet behandling, forudsat at bidragssøgeren dokumenterer, at der foreligger nye omstændigheder, som påvirker den bidragsberettigedes og/eller den bidragspligtiges midler og/eller barnets/den bidragsberettigedes behov.

9 Hvordan og til hvem udbetales underholdsbidraget?

Der er ikke fastsat nogen bestemt betalingsmetode i den civile lovbog. Betalingsmetoder kan fastlægges efter aftale mellem parterne. Hvis parterne ikke indgår en aftale herom, fastlægger retten betalingsmåden i sin afgørelse.

Underholdsbidrag udbetales direkte til den bidragsberettigede eller til de sociale myndigheder, et hospital, plejecenter eller en sundhedsinstitution, som har anlagt sag på vegne af den bidragsberettigede.

Det skal bemærkes, at hvis der er tale om underholdsbidrag til mad, tøj og uddannelse til et barn, kan dette helt eller delvist erstattes af betaling af et pengebeløb til et godkendt organ, der til gengæld skal give barnet en indeksreguleret indtægt (jf. artikel 373-2-3 i den civile lovbog). Retten kan også beslutte, at underholdsbidraget skal udbetales direkte til et voksent barn.

10 Hvilke foranstaltninger kan der træffes for at tvinge en bidragspligtig (debitor), som ikke betaler frivilligt, til at betale?

Hvis den bidragsberettigede har et fuldbyrdelsesgrundlag, kan denne selv kontakte en foged med henblik på at få beløbet tvangsinddrevet ved at gøre udlæg i den bidragspligtiges aktiver (medmindre der er tale om udlæg i fast ejendom eller løn, idet dette forudsætter en forudgående retsafgørelse). En foged har vide beføjelser til at indhente de nødvendige oplysninger fra myndighederne med henblik på at finde den bidragspligtige eller identificere dennes aktiver.

De vigtigste fuldbyrdelsesskridt, som en bidragsberettiget kan tage, er følgende:

direkte betalingsprocedure (jf. artikel L 213-1 og R 213-1 ff. i lov om civile fuldbyrdelsesprocedurer (*code des procédures civiles d'exécution*)): **Denne procedure** gør det muligt at inddrive de foregående seks måneders restancer og det senest skyldige bidrag. Fogeden meddeler tredjemand (den bidragspligtiges arbejdsgiver, bank eller en tredjepart, som rekvisitus har et krav på), at denne har pligt til at betale bidraget direkte til fogeden

udlæg i løn (jf. artikel L og R 3252-1 3252-1 ff. i samlingen af arbejdsretlige regler (*code du travail*): Udlægget skal godkendes af byretten (*juge d'instance*)

udlæg i fremtidig indkomst (jf. artikel L 211-1 L 162-1 R 211-1 og R 162-1 ff. i lov om civile fuldbyrdelsesprocedurer): Der gøres udlæg i den bidragspligtiges tilgodehavender (som oftest udlæg i en bankkonto)

udlæg ved salg (jf. artikel L 221-1 og R 221-1 ff. i lov om civile fuldbyrdelsesprocedurer): Der gøres udlæg i løsøre (tv, bil osv.)

udlæg i fast ejendom (jf. artikel L 311-1 og R 311-1 ff. i lov om civile fuldbyrdelsesprocedurer): **Dette vedrører fast ejendom, som den bidragspligtige ejer.**

Salget af ejendommen skal godkendes af fogedretten (*juge de l'exécution*).

Fogedsalærer betales udelukkende af den bidragspligtige.

I straffesager kan den bidragspligtige blive dømt for **at undlade at opfylde en forsørgelsespligt** (*abandon de famille*). **Denne overtrædelse kan straffes med to års fængsel** og en bøde på 15 000 EUR (jf. artikel 227-3 i straffeloven (*code pénal*)).

11 Beskriv kort eventuelle begrænsninger for tvangsfuldbyrdelsen, navnlig regler om debitorbeskyttelse og om frister og forældelse?

For underholdsbidrag er forældelsesfristen fem år at regne fra hver skyldig betaling (artikel 2224 i den civile lovbog).

Proceduren for direkte betalinger kan ikke anvendes på restancer, der er mere end seks måneder gamle. Dette udelukker ikke anvendelse af andre metoder til at opnå betaling af de tidligere restancer.

Tvangsfuldbyrdelsesprocedurer skal begrænses til, hvad der forekommer nødvendigt for at inddrive gælden, og disse foranstaltninger må ikke misbruges.

Efter loven er der visse aktiver, som der ikke kan gøres udlæg i. Det drejer sig om underholdsbidrag, løsøre, som er nødvendigt for den bidragspligtiges tilværelse og arbejde, genstande, der er vigtige for handicappede, samt visse ydelser og børnetilskud. Desuden kan der kun gøres udlæg i beløb, der overstiger mindsteindkomsten (*revenu de solidarité active*) for en enlig. I tilfælde af udlæg i løn bestemmes størrelsen af det beløb, der kan gøres udlæg i, på grundlag af lønnen og de personer, som den bidragsberettigede forsørger.

12 Findes der en organisation eller en myndighed, som kan være behjælpelig med at inddrive underholdsbidraget?

Organisationer, der er ansvarlige for at udbetale familiedydelser, kan få overdraget en bidragsberettigets rettigheder på visse betingelser. Sker dette, kan de anlægge sag på vegne af den bidragsberettigede. Hvis private fuldbyrdelsesprocedurer ikke har den ønskede effekt, kan man også kontakte den offentlige anklager (*procureur de la République*) for at få igangsat offentlige inddrivelsesprocedurer via den offentlige revisor (*comptable public*).

13 Kan private eller offentlige organisationer helt eller delvist udbetale bidraget forskudsvist på debitorens vegne?

Organisationer, der er ansvarlige for at udbetale familiedydelser, kan under visse omstændigheder betale et familiebidrag som forskud på underholdsbidraget til den bidragsberettigede.

14 Hvis jeg bor i dette medlemsland, og debitor har bopæl i et andet land:

14.1 Kan jeg så få hjælp fra en myndighed eller privat organisation i det pågældende land?

Hvis den bidragspligtige har bopæl i et andet land, og den bidragsberettigede bor i Frankrig, kan sidstnævnte kontakte gældsinddrivelseskontoret (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires (RCA)*) under ministeriet for udenrigsanliggender og international udvikling (*Ministère des Affaires Étrangères et du Développement International*). Kontoret vil rette henvendelse til den centrale myndighed i den medlemsstat, hvor den bidragspligtige har bopæl, for at inddrive gælden.

Den bidragsberettigede kan også kontakte familiefølgeskassen (*Caisse d'allocations familiales (CAF)*), som kan yde økonomisk støtte, hvis den bidragspligtige ikke betaler, også selv om denne opholder sig i udlandet.

14.2 Hvis ja, hvordan kan jeg så komme i kontakt med den relevante myndighed eller private organisation?

Den centrale franske myndighed kan kontaktes pr. brev, telefon eller e-mail:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tlf.: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr

15 Hvis jeg bor i det andet land, og debitor befinder sig i dette land:

15.1 Kan jeg så sende en ansøgning direkte til en sådan myndighed eller privat organisation?

Hvis den bidragspligtige bor i Frankrig, og den bidragsberettigede er i udlandet, **skal den bidragsberettigede rette henvendelse til den centrale myndighed i den stat, hvor han/hun er bosat.** Den centrale myndighed, der fremsætter kravet, vil derefter kontakte den franske centrale myndighed (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires* under Udenrigsministeriet), som træffer de nødvendige foranstaltninger for at inddrive gælden.

Hvis der er afsagt en tvangsfuldbyrdsafgørelse til fordel for den bidragsberettigede, kan denne også kontakte en foged direkte og anmode den pågældende om at inddrive gælden (uden at gå igennem den centrale myndighed). I så fald kan man ikke få bistand fra den centrale myndighed.

Det skal bemærkes, at hvis underholdsbidraget ikke er fastsat ved en retsafgørelse, kan den centrale myndighed i en medlemsstat, der fremsætter et krav, sende en anmodning til gældsinddrivelseskontoret om at træffe afgørelse i sagen for at få fastslået forpligtelsen til at udrede underholdsbidrag ved en fransk domstol (jf. bilag VII til forordning (EF) nr. 4/2009).

15.2 Hvis det er tilfældet, hvordan kan den myndighed eller private organisation kontaktes, og hvilken hjælp kan jeg få?

Den centrale franske myndighed kan kontaktes pr. brev, telefon eller e-mail:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tlf.: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr

Hvis den bidragsberettigede beslutter at kontakte en foged direkte, kan han/hun finde nærmere oplysninger om kompetente fogeder under overskriften "Find en foged" ("*Trouver un huissier*") eller på nationale fogedkammers (*Chambre nationale des huissiers de justice*) websted.

16 Er medlemsstaten bundet af Haagerprotokollen af 2007?

Ja.

17 Hvis landet ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007, hvilken lovgivning finder så anvendelse på kravet på underholdsbidrag i henhold til landets internationale privatret? Hvilke er de relevante internationale privatretlige regler?

Ikke relevant.

18 Hvilke regler gælder for adgangen til domstolsprøvelse i grænseoverskridende sager inden for EU i overensstemmelse med kapitel V i forordningen om underholdspligt?

Retshjælp kan ydes helt eller delvist. Den ydes:

automatisk til børn under 21 år i henhold til artikel 46 i forordning (EF) nr. 4/2009

i andre tilfælde, hvis bidragssøgeren opfylder lovens betingelser (lov nr. 91-647 af 10. juli 1991 om retshjælp (*loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*) og dekret nr. 91-1266 af 19. december 1991) (*décret n°91-1266 du 19 décembre 1991*).

I Frankrig omfatter retshjælp særligt til den advokat, som er udpeget i afgørelsen om retshjælp til retssagen, og gebyrer til den foged, der er anført i samme afgørelse om inddrivelse af gælden.

Anmodninger om retshjælp vedrørende underholdspligt følger samme procedure som for andre grænseoverskridende tvister i overensstemmelse med

Rådets direktiv 2002/8/EF af 27. januar 2003.

Den bidragsberettigede sender anmodningen om retshjælp på fransk til afdelingen for adgang til lov og ret og støtte til ofre ((*Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)*) på nedenstående adresse:

Ministère de la Justice

Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes

Bureau de l'aide juridictionnelle

13, Place Vendôme

75042 PARIS cedex 01

Tlf.: 01 44 77 71 86

Fax: 01 44 77 70 50

19 Hvilke foranstaltninger har denne medlemsstat truffet for at sikre udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i artikel 51 i forordningen om underholdspligt?

Gældsinddrivelseskontoret anerkender modtagelsen af anmodningen og dokumentationen fra den udenlandske centralmyndighed. Det kontrollerer, om anmodningen er fuldstændig, og at dokumenterne er korrekte og brugbare, navnlig de juridiske dokumenter. For at foregribe eventuelle

fuldbyrdsproblemer beder den udsendende myndighed om præciseringer og/eller andre uddrag eller om nødvendigt oversættelser heraf. Kontoret hjælper også med at igangsætte sager vedrørende krav som omfattet af artikel 56 ved at sende dem til de retslige myndigheder med kompetence på dette område.

Kontoret hjælper med at finde frem til den bidragspligtige og at søge efter oplysninger om dennes midler ved at indgive sagen til anklagemyndigheden og afdelinger under generaldirektoratet for offentlige finanser (*Direction Générale des Finances Publiques*) i overensstemmelse med artikel 61, 62 og 63 i forordning (EF) nr. 4/2009.

Den centrale myndighed fremmer også mindelige løsninger ved at skabe direkte kontakt til den bidragspligtige og sende dennes forslag til frivillig indbetaling til den bidragsberettigede via den centrale myndighed i den medlemsstat, hvor sidstnævnte bor.

Såfremt inddrivelsen ikke kan ske i mindelighed, er det altid muligt at anlægge en retssag, forudsat at afgørelsen fra den anden medlemsstat er eksigibel i Frankrig. Kontoret er i kontakt med de fogeder, der arbejder med at inddrive gælden, for at sikre, at tvangsfuldbyrdelsen gennemføres korrekt og rettidigt. Kontoret anmoder konsekvent om at få etableret en bankoverførsel.

I de tilfælde, hvor et faderskab skal fastslås for at inddrive underholdsbidrag, underretter kontoret den bidragspligtige om, hvilken myndighed der har kompetence til at behandle en sådan sag.

Sidste opdatering: 05/06/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.